



Terugkeerbesluiten en inreisverboden

Een terugkeerbesluit kan aan een vreemdeling worden afgeleverd wanneer die:

- Een weigering heeft ontvangen in het kader van een procedure tot verkrijging of verlenging van een verblijfstitel (verzoek om internationale bescherming, regularisatie, gezinshereniging, ...);
- Wettelijk op het grondgebied heeft verbleven maar niet langer aan de voorwaarden voor zijn verblijf voldoet;
- In irregulier verblijf op het Belgische grondgebied wordt aangehouden.

Er bestaan momenteel twee categorieën van terugkeerbesluiten:

- de **bevelen om het grondgebied te verlaten (BGV's)** en
- de **bevelen tot terugbrenging (BTT's)** voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV's).

Een terugkeerbesluit leidt niet noodzakelijk tot een effectief vertrek van het Belgische grondgebied, omdat de vreemdeling bijvoorbeeld zijn situatie kan regulariseren en een nieuwe verblijfstitel kan krijgen of kan nalaten om gevolg te geven aan het besluit.



Daarnaast is het belangrijk om te noteren dat:

- Meerdere terugkeerbesluiten aan dezelfde persoon kunnen worden afgegeven in de loop van hetzelfde jaar.
- Een terugkeerbesluit betrekking kan hebben op meerdere personen. Voor begeleide minderjarigen geldt het BGV van hun ouders immers doorgaans ook voor hen.
- Een terugkeerbesluit tijdens bepaalde procedures kan worden opgeschort. In het geval van een negatieve afloop van die opschortende procedures is DVZ niet verplicht om een nieuw terugkeerbesluit te nemen.

In 2024 zijn er **37.672 terugkeerbesluiten** afgegeven. Dat is goed voor een stijging met 3,6% ten opzichte van 2023 en met 31,3% ten opzichte van 2022. Die besluiten werden afgegeven aan 34.812 personen. 76% onder hen is mannelijk, 61% tussen 18 en 34 jaar en 37% 35 jaar en ouder. **25.982** onder hen kregen **voor het eerst een terugkeerbesluit**.

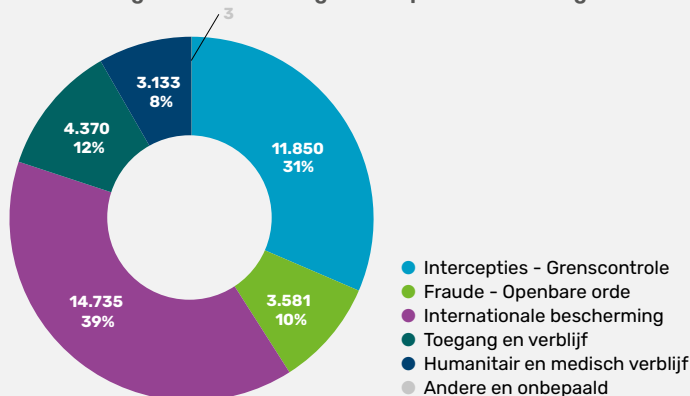
Van de 37.672 terugkeerbesluiten die in 2024 zijn afgegeven zijn er **37.549 BGV's** (99,7%) en **123 BTT's** (0,3%). Die laatste vertonen een feminisatiegraad van 49,6% en hebben voornamelijk betrekking op jongeren van 13 jaar of jonger (60,2%).

Terugkeerbesluiten

Sinds 2020 stelt DVZ het aantal terugkeerbesluiten voor volgens de afdeling die ze heeft afgegeven.

- In 2024 werden er 14.735 terugkeerbesluiten afgegeven door de afdeling "Internationale bescherming" (39%), 11.850 door de afdeling "Intercepties - Grenscontrole" (31%), 4.370 door de afdeling "Toegang en verblijf" (12%), 3.581 door de afdeling "Fraude - Openbare orde" (10%) en 3.133 door de afdeling "Humanitair en medisch verblijf" (8%).
- Hoewel er meerdere procedures kunnen lopen voor eenzelfde persoon (die worden behandeld door verschillende afdelingen), zal er één terugkeerbesluit worden genomen door een van de afdelingen.

Terugkeerbesluiten afgeleverd per DVZ-afdeling



Bron: DVZ

De rang van het terugkeerbesluit

De rang van het terugkeerbesluit geeft informatie over het volgnummer van het BGV (voor diegene die na 2008 zijn afgeleverd). In 2024 werden er 25.982 eerste BGV's afgeleverd, 6.289 tweede BGV's, ... Het aantal afgeleverde BGV's daalt duidelijk naarmate hun rang stijgt. Zo ontvingen 36 personen een BGV voor de 20e keer of meer.

Rang van het BGV			
1	25.982	11	53
2	6.289	12	37
3	2.429	13	32
4	1.163	14	21
5	646	15	17
6	373	16	6
7	247	17	8
8	153	18	4
9	103	19	6
10	67	20+	36
Totaal		37.672	

Personen die een eerste terugkeerbesluit hebben ontvangen

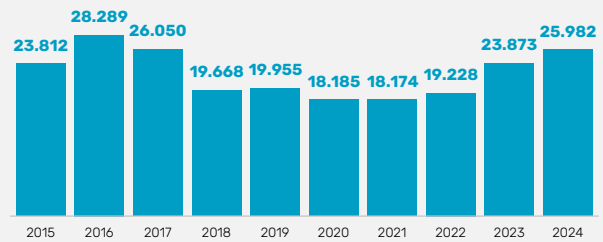
Na een constante daling tussen 2016 en 2021 is het aantal personen dat een eerste terugkeerbesluit (BGV + BTT) heeft ontvangen sterk toegenomen tussen 2021 en 2024, maar niet tot het peil dat werd vastgesteld in 2016 en in 2017.

Evolutie inzake de nationaliteit van personen die een eerste terugkeerbesluit hebben ontvangen

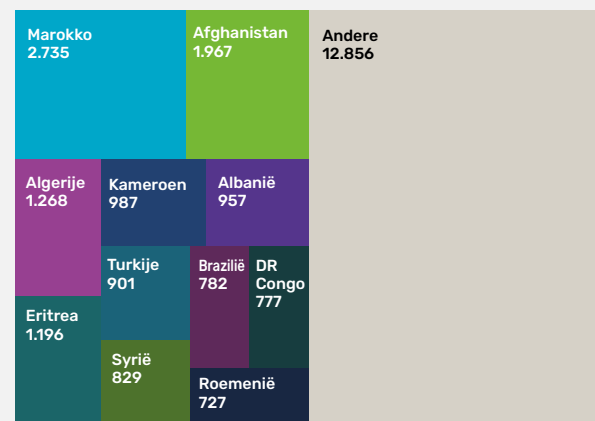
- Globaal genomen werd 90% (23.419) van de 25.982 eerste terugkeerbesluiten in 2024 afgeleverd aan onderdanen van derde landen en 10% (2.563) aan EU-burgers. Die verdeling is nagenoeg identiek aan die van 2023.
- Ondanks het grote aantal eerste terugkeerbesluiten voor Marokkanen, Afghanen en Algerijnen zijn die besluiten afgenomen met respectievelijk 3%, 8% en 12% ten opzichte van 2023.
- In dezelfde periode werden er stijgingen met respectievelijk 38%, 26%, 15% en 15% geregistreerd bij Congolezen, Syriërs, Kameroeners en Brazilianen.
- Een heel sterke toename voor Eritreeërs: van 677 personen die een eerste terugkeerbesluit hebben ontvangen in 2023 naar 1.196 in 2024 (+ 77%).

Wat de verdeling naar nationaliteit in 2024 betreft, vertegenwoordigen Marokkanen 11% van de personen die een eerste terugkeerbesluit hebben ontvangen. Afghanen staan op de tweede plaats met 8%, gevolgd door Algerijnen (5%) en Eritreeërs (5%).

Personen die een eerste terugkeerbesluit hebben ontvangen



Nationaliteit van de personen die in 2024 een eerste terugkeerbesluit hebben ontvangen



Bron: DVZ

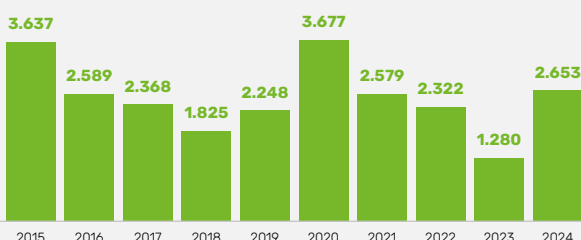
Inreisverboden

Een terugkeerbesluit kan gekoppeld zijn aan een inreisverbod (IV) dat voor een bepaalde duur de toegang tot en het verblijf op het Belgische grondgebied of op het grondgebied van de EU-lidstaten verbiedt.

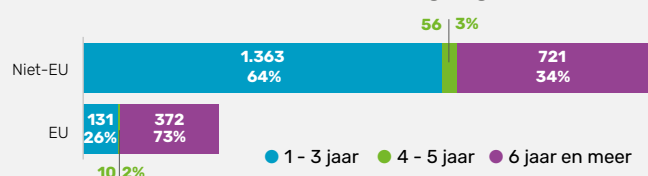
De registratie van het inreisverbod gebeurt:

- alleen in de **Algemene Nationale Gegevensbank (ANG)**, wanneer het IV louter voor het Belgische grondgebied geldt.
- in de ANG en in het **Schengen-informatiesysteem (SIS)**, wanneer het voor het volledige Schengengebied geldt.

In de ANG geregistreerde IV's



Duur van de in 2024 in de ANG geregistreerde IV's

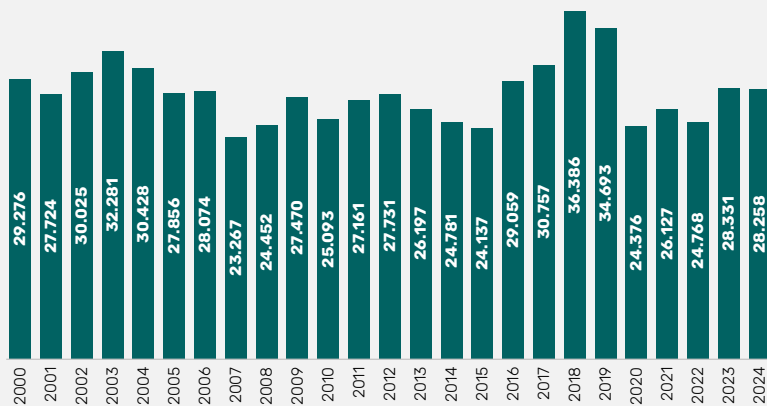


- De gegevens inzake inreisverboden vertonen een dalende trend sinds 2020, tot 1.280 gevallen in 2023, om in 2024 opnieuw te stijgen tot 2.653.
- 81% daarvan werd afgeleverd aan onderdanen van derde landen en 19% aan EU-burgers. De situatie is vergelijkbaar met die in 2023, toen 15% van de IV's betrekking had op EU-burgers.
- De meerderheid van de aan EU-burgers afgeleverde IV's (73%) had te maken met ernstige bedreigingen voor de openbare orde of de nationale veiligheid (6 jaar en meer). De overige 27% had betrekking op redenen rond de openbare orde, de nationale veiligheid of de volksgezondheid (minder dan 5 jaar).
- Bij onderdanen van derde landen gelden de meeste IV's voor 1-3 jaar (64%), heeft 34% betrekking op een ernstige bedreiging voor de openbare orde of de nationale veiligheid (van 6 tot 20 jaar) en is 3% afgeleverd na fraude (4-5 jaar).
- Tegelijk zijn er in 2024 1.848 IV's in het SIS geregistreerd, tegenover 977 in 2023 (+89%).
- Daarbij moet er worden verduidelijkt dat de cijfers van de aan de ANG of SIS gemelde IV's verschillen van de afgeleverde IV-besluiten.

Bron: DVZ



Administratieve aanhoudingen



Opmerking: eenzelfde persoon kan in hetzelfde jaar meermaals worden aangehouden. Hij/zij zal dan meermaals worden meegeteld in de cijfers voor het jaar in kwestie.

De gegevens over administratieve aanhoudingen slaan op het aantal keren dat de politie DVZ heeft ingeschakeld na een administratieve aanhouding van een vreemdeling (aanhoudingen in het kader van misdrijven zijn daar niet in opgenomen). Een administratieve aanhouding kan onder meer het gevolg zijn van een toevallige aanhouding tijdens een identiteitscontrole of tijdens een procedure voor de opvolging van BGV's (indien de vreemdeling zich niet heeft gehouden aan de termijn om het land vrijwillig te verlaten – Procedure opvolging BGV/ICAM).

Na een piek in 2018 is het aantal administratieve aanhoudingen sterk gedaald tot in 2022, met evenwel een lichte stijging in 2021. Sinds 2022 wordt er opnieuw een stijgende trend genoteerd. In 2024 werden er **28.258 administratieve aanhoudingen** geregistreerd in België, goed voor een stijging met 14% in vergelijking met 2022.

Voornaamste nationaliteiten bij de administratieve aanhoudingen

De toename van de administratieve aanhoudingen die sinds 2021 is vastgesteld wordt hoofdzakelijk geschraagd door drie nationaliteiten uit de Maghreb. Want:

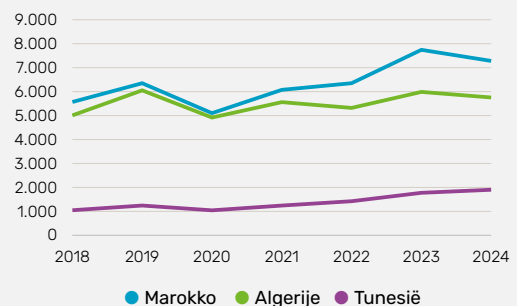
- De administratieve aanhoudingen van Marokkanen zijn tussen 2021 en 2024 toegenomen met 20%.
- Bij Algerijnen werd er een stijging van de administratieve aanhoudingen met 3% geregistreerd.
- De administratieve aanhoudingen van Tunesiërs kenden de sterkste stijging met een toename van 53% over dezelfde periode.

Voornaamste nationaliteiten in 2024 en evolutie 2021-2024

	2021	2024		Evolutie 2021-2024
Marokko	6.073	7.280	↗	20%
Algerije	5.560	5.754	↗	3%
Tunesië	1.244	1.903	↗	53%
Roemenië	934	1.199	↗	28%
Brazilië	560	738	↗	32%
Albanië	713	715	↗	0%
Libië	866	586	↘	-32%
Eritrea	2.143	517	↘	-76%
Onbepaald	371	475	↗	28%
Georgië	307	439	↗	43%
Andere	7.356	8.652	↗	18%
Totaal	26.127	28.258	↗	8%

Opmerking: Het gaat om de nationaliteit die bij de aanhouding wordt opgegeven maar die achteraf soms door de diensten van DVZ wordt gecorrigeerd.

Een stijgende trend in de top 3 van de in 2024 aangehouden nationaliteiten



- Sommige nationaliteiten die in 2021 in de top 10 van de administratieve aanhoudingen stonden zijn uit dat klassement verdwenen in 2024. Dat is het geval voor Oekraïners, die 451 administratieve aanhoudingen lieten optekenen in 2021 tegenover 325 in 2024, goed voor een daling met 28%. Ook Soedanezen vallen uit het klassement met een kleinere daling van 12%, van 389 in 2021 naar 343 in 2024. Tot slot verdwijnen Syriërs uit de top 10, ondanks een stijging met 7% (375 in 2021 versus 400 in 2024).
- Naast de administratieve aanhoudingen van Marokkanen, Algerijnen en Tunesiërs is er ook een stijging voor **Brazilianen en Roemenen** (toename met respectievelijk 32% en 28% tussen 2021 en 2024).
- In diezelfde periode is het aantal administratieve aanhoudingen van Georgiërs **opvallend gestegen** (+43%).

Gevolgen gegeven aan administratieve aanhoudingen



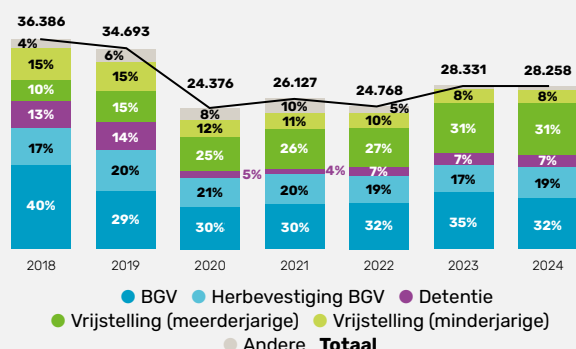
Na de aanhouding van de vreemdeling stuurt de politie een administratief verslag naar DVZ, die 24 uur heeft om een beslissing te nemen. DVZ kan besluiten om een of meer beslissingen af te geven, of om de aangehouden persoon vrij te stellen zonder een maatregel te nemen (**vrijstelling**). Dat is bijvoorbeeld het geval voor personen bij wie er een procedure loopt of voor personen die verklaren **minderjarig** te zijn (al dan niet begeleid).

BGV (bevel om het grondgebied te verlaten): de aangehouden persoon ontvangt nog geen BGV of dat is niet langer geldig, of er werd al een BGV afgegeven maar nieuwe ele-

menten rechtvaardigen de afgifte van een nieuw BGV. Het BGV kan al dan niet gepaard gaan met een inreisverbod (IV). **Herbevestiging van een BGV**: de aangehouden persoon maakt het voorwerp uit van minstens een niet-uitgevoerd BGV, waarvan de uitvoeringstermijn is overschreden en waarbij er sindsdien geen nieuwe elementen zijn vastgesteld.

Detentie: wanneer de aangehouden vreemdeling wordt opgesloten, ontvangt hij een BGV (met of zonder IV) gekoppeld aan een beslissing tot detentie.

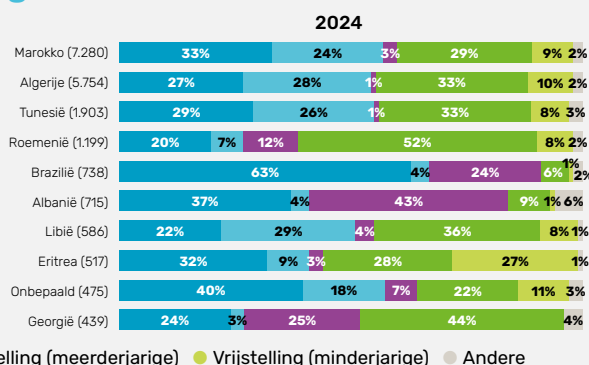
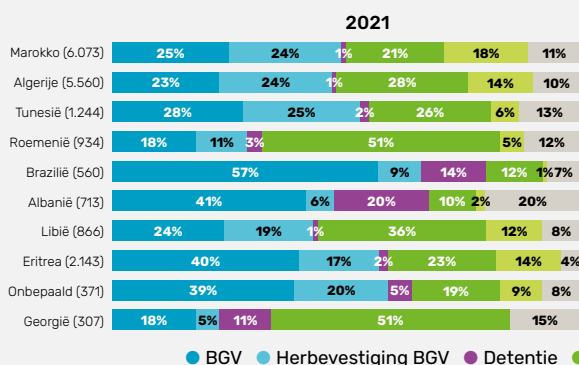
Daling van detenties, toename van vrijstellingen (van meerderjarigen) tussen 2018 en 2024



In 2024:

- leidde 32% van de 28.258 administratieve aanhoudingen tot de afgifte van een BGV. Dat aandeel blijft relatief stabiel tussen 2019 en 2024: 19% van de aanhoudingen leidde tot de herbevestiging van het BGV, 31% tot de vrijstelling van een meerderjarige (een aandeel dat sinds 2018 toeneemt) en 8% tot de vrijstelling van een minderjarige (een aandeel dat sinds 2018-2019 afneemt).
- ging tot slot 7% van deze aanhoudingen gepaard met een detentie, een aandeel dat aanzienlijk is gedaald ten opzichte van de 14% die in 2019 werd vastgesteld, maar dat stagneert sinds 2022.

Evolutie van de aan administratieve aanhoudingen gegeven gevolgen voor de voornaamste in 2024 aangehouden nationaliteiten



- In vergelijking met 2021, het jaar dat in het teken stond van de pandemie, is het aandeel detenties sterk gestegen, in het bijzonder voor bepaalde nationaliteiten. De meest opvallende toename tussen 2021 en 2024 had betrekking op Albanezen (van 20% naar 43%), Georgiërs (van 11% naar 25%), Brazilianen (van 14% naar 24%) en Roemenen (van 3% naar 12%).

- Het aandeel vrijstellingen van meerderjarigen is gestegen voor Marokkanen, Algerijnen, Tunesiërs en Eritreeërs. Voor de eerste twee nationaliteiten is het aandeel vrijstellingen van minderjarigen dan weer afgenomen, terwijl het gestegen is voor de laatste twee.
- Het aandeel afgegeven BGV's voor Eritreeërs is sterk gedaald, terwijl de daling minder sterk is bij Albanezen en Libiërs. Dat aandeel stijgt voor alle andere nationaliteiten.

Redenen voor administratieve aanhoudingen

DVZ publiceert sinds 2020 de redenen voor administratieve aanhoudingen. Er worden zes soorten redenen genoemd: openbare orde, zwartwerk, transitmigratie, bilaterale overnames, de opvolging van het BGV en andere redenen. De cijfers voor deze verschillende categorieën kunnen niet bij elkaar worden opgeteld, omdat eenzelfde aanhouding verschillende redenen kan hebben. Dat zal bijvoorbeeld het geval zijn bij een persoon die zowel in het

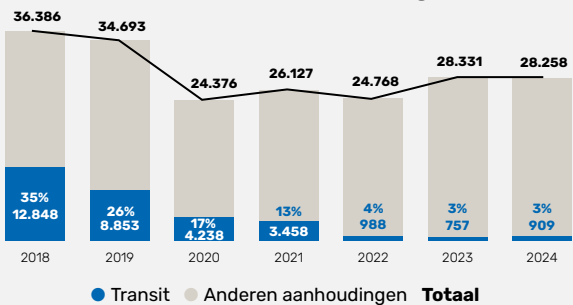
kader van transitmigratie als in het kader van openbare orde is aangehouden.

Ter herinnering: deze gegevens hebben betrekking op het aantal aanhoudingen. Eenzelfde persoon kan in de loop van eenzelfde jaar meerdere keren worden aangehouden, waardoor hij dat jaar meerdere keren in de cijfers zal worden meegeteld.

Aanhoudingen van transmigranten

- In 2024 bedroeg het aandeel administratieve aanhoudingen in het kader van transitmigratie 3% (909 aanhoudingen op 28.258). Dat aandeel stagneert ten opzichte van de jaren voordien, maar is veel lager dan in 2018 (35%).
- Voor sommige nationaliteiten ligt het aandeel aanhoudingen in het kader van transitmigratie fors hoger dan voor andere. Dat is bijvoorbeeld het geval voor Eritreeërs (44% van de aanhoudingen in het kader van transit), Vietnamezen (50%), Ethiopiërs (44%) en Soedanezen (41%). Voor Marokkanen, Syriërs, Turken en Afghanen daarentegen maakt dat soort aanhoudingen maar een klein deel uit van de administratieve aanhoudingen.

Verhouding van de aanhoudingen in het kader van transitmigratie ten opzichte van de andere administratieve aanhoudingen

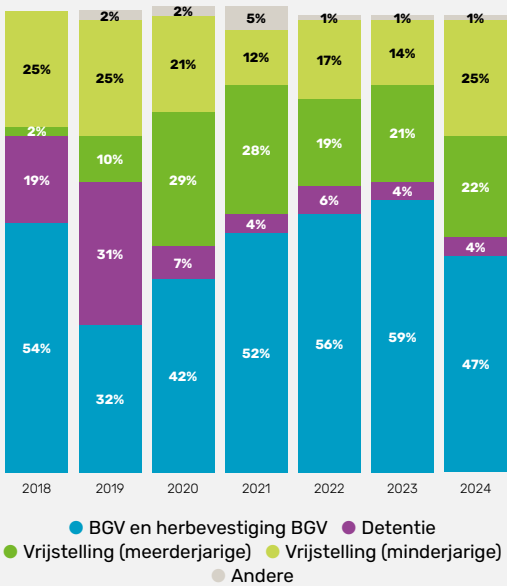


	2021	2022	2023	2024	Evolutie 2021-2024	% aanhoudingen in het kader van transitmigratie ten opzichte van het totaal van de aanhoudingen in 2024
Eritrea	1.595	413	218	225	▼ -86%	44%
Soedan	237	48	17	141	▼ -41%	41%
Irak	96	41	55	112	↗ 17%	38%
Iran	58	23	43	65	↗ 12%	37%
Afghanistan	45	53	44	52	↗ 16%	12%
Ethiopië	36	44	36	52	↗ 44%	44%
Marokko	269	98	103	39	▼ -86%	1%
Vietnam	111	8	21	33	▼ -70%	50%
Syrië	51	24	33	27	▼ -47%	7%
Turkije	18	10	27	25	↗ 39%	8%

- Het aantal aanhoudingen in het kader van transitmigratie is tussen 2021 en 2024 fors gedaald voor de helft van de nationaliteiten (zie tabel). Wel neemt het toe onder Irakezen, Iraniërs en Afghanen, met een meer uitgesproken stijging bij Ethiopiërs en Turken.
- Het aandeel detenties na aanhoudingen in het kader van transitmigratie is sterk gedaald, van 31% in 2019 naar 4% in 2024.
- Het aandeel BGV's en herbevestigingen van BGV's daarentegen neemt sinds 2019 toe, met een aanzienlijke daling tussen 2023 en 2024 (59% tegenover 47%).
- Terwijl het aandeel vrijstellingen van meerderjarigen tussen 2019 en 2021 sterk is gestegen (van 10% tot 28%), is het vervolgens sterk gedaald in 2022 om daarna relatief stabiel te blijven tot in 2024. Het aandeel vrijstellingen van minderjarigen schommelde daarentegen vanaf 2019, om 25% te bereiken in 2024.

Sterke daling van de detentie van transmigranten sinds 2019

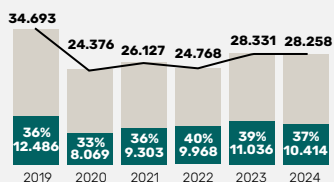
Gevolgen gegeven aan administratieve aanhoudingen in het kader van transitmigratie



Aanhoudingen voor openbare orde

- Ruim een op de drie administratieve aanhoudingen in 2024 was om redenen van openbare orde, goed voor 10.414 op een totaal van 28.258. Dat aantal ligt weliswaar iets lager dan in 2023 maar is nog altijd hoog in vergelijking met de aantallen tussen 2020 en 2022.
- Ongeveer een derde van de aanhoudingen voor openbare orde leidde in 2024 tot de vrijstelling van een meerderjarige, 9% tot de vrijstelling van een minderjarige, 30% tot de afgifte van een BGV en 17% tot de herbevestiging van een BGV. Tot slot leidde 9% daarvan tot een detentie.
- In 2024 had dit soort aanhouding vooral betrekking op Algerijnen en Marokkanen, terwijl de andere nationaliteiten veel lagere aantallen lieten optekenen.

Aandeel administratieve aanhoudingen voor openbare orde

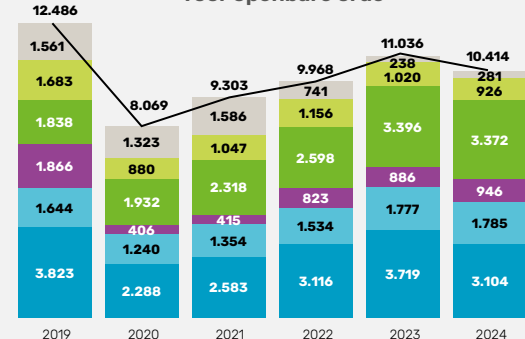


● Openbare orde ● Andere aanhoudingen
Totaal

Voornaamste nationaliteiten in 2024

Marokko	2.829
Algerije	2.456
Tunesië	646
Roemenië	621
Albanië	345
Georgië	271
Libië	238

Gevolgen gegeven aan administratieve aanhoudingen voor openbare orde

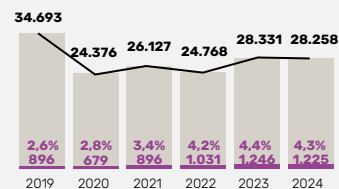


● BGV ● Herbevestiging BGV ● Detentie
● Vrijstelling (meerderjarigen) ● Vrijstelling (minderjarigen) ● Andere
Totaal

Aanhoudingen wegens zwartwerk

- 4,3% van de administratieve aanhoudingen in 2024 was wegens zwartwerk (1.225 van de 28.258 administratieve aanhoudingen). Dat aandeel is sinds 2022 stabiel.
- Meer dan de helft daarvan (57%) leidde tot de afgifte van een BGV, 5% tot de herbevestiging van een BGV, 13% tot een vrijstelling (van een meerderjarige persoon) en 24% tot een detentie.
- Het gaat daarbij voornamelijk om de Marokkaanse (21%) en de Braziliaanse nationaliteit (17%).

Aandeel administratieve aanhoudingen voor zwartwerk

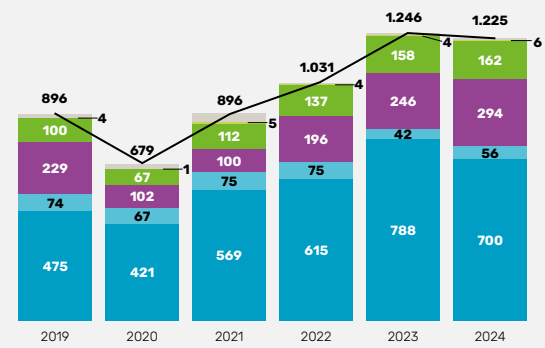


● Zwartwerk ● Andere aanhoudingen
Totaal

Voornaamste nationaliteiten in 2024

Marokko	254
Brazilië	209
Albanië	67
India	53
Turkije	50
Pakistan	47
Oekraïne	36

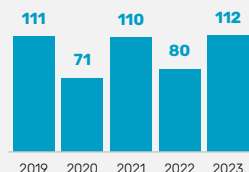
Gevolgen gegeven aan administratieve aanhoudingen voor zwartwerk



● BGV ● Herbevestiging BGV ● Detentie
● Vrijstelling (meerderjarigen) ● Vrijstelling (minderjarigen) ● Andere
Totaal

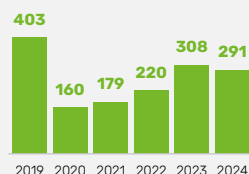
Aanhoudingen voor bilaterale overnames

In 2023 waren er 112 aanhoudingen voor bilaterale overnames (0,4% van het totaal). Deze vinden plaats tijdens de controle van de vreemdeling bij aankomst in België, na een verwijdering door een andere EU-lidstaat. 45% daarvan leidde tot de afgifte van een BGV en 38% tot een vrijstelling (van meerderjarigen).



Aanhoudingen voor opvolging BGV

In 2024 hadden 291 aanhoudingen betrekking op personen die werden aangehouden na een controle in hun woonplaats in het kader van de opvolging van een BGV waaraan ze geen gevolg hadden gegeven (voorheen "Sefor-procedure"). Na een gestage stijging tussen 2020 (160 aanhoudingen) en 2023 (308 aanhoudingen), nam het aantal aanhoudingen licht af in 2024 (291 aanhoudingen). Dat motief vertegenwoordigt 1% van alle administratieve aanhoudingen in 2024, waarvan 92% tot een detentie heeft geleid.





Detentie en de alternatieven

Administratieve detentie (in verband met de verblijfssituatie van een vreemdeling) vindt plaats als de vreemdeling:

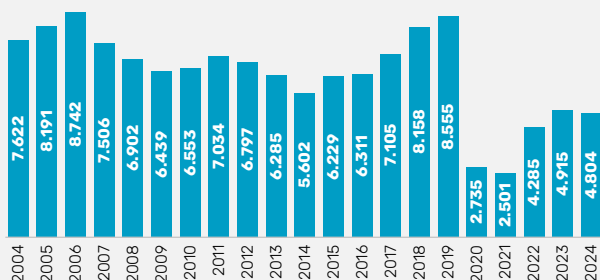
- in irregulier verblijf op het grondgebied is aangehouden;
- het voorwerp uitmaakt van een weigeringsbeslissing van toegang tot het grondgebied aan de grens (terug-drijving aan de grens);
- een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, in sommige gevallen;
- in de gevangenis wordt vastgehouden en niet of niet langer over een verblijfstitel beschikt, en er tegen hem een verwijderingsprocedure loopt.

De vreemdeling kan worden vastgehouden in een gesloten centrum, in een terugkeewoning (wanneer het om een gezin met minderjarige kinderen gaat) of in een gevangenis (als de vreemdeling al in de gevangenis verbleef bij het afgeven van de beslissing tot opsluiting).

De gegevens over detentie in een gesloten centrum die hier zijn overgenomen zijn heel beperkt beschikbaar in het jaarverslag van DVZ en op een meer gedetailleerde wijze het weinig uniforme manier in de (niet-gepubliceerde) jaarverslagen van de gesloten centra. Sinds 2024 werd er aanzienlijke vooruitgang geboekt: de gesloten centra delen hun gecompileerde bestanden in een uniform formaat met alle essentiële gegevens van alle bewoners, wat een globaal en coherenter beeld van de situatie oplevert.

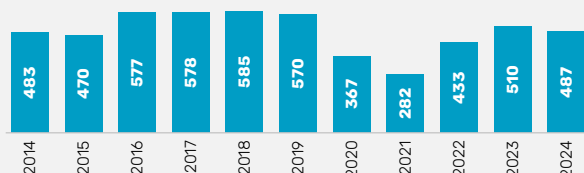
Gesloten centra

Eerste vasthoudingen in gesloten centra



- Na een constante stijging tussen 2014 en 2019 daalde het aantal **eerste vasthoudingen in gesloten centra** in 2020 drastisch, met 68% ten opzichte van het jaar voordien. Die dalende trend zette zich door in 2021, met een afname van 9%, van 2.735 in 2020 tot 2.501 gevallen in 2021. Na de jaren 2020 en 2021 – waarop de pandemie een grote impact had – steeg het aantal eerste vasthoudingen opnieuw in 2022 en in 2023. De aantallen blijven evenwel veel lager dan die voor de pandemie. Tussen 2023 en 2024 wordt er een lichte knik vastgesteld, met een gematigde daling van 2%.

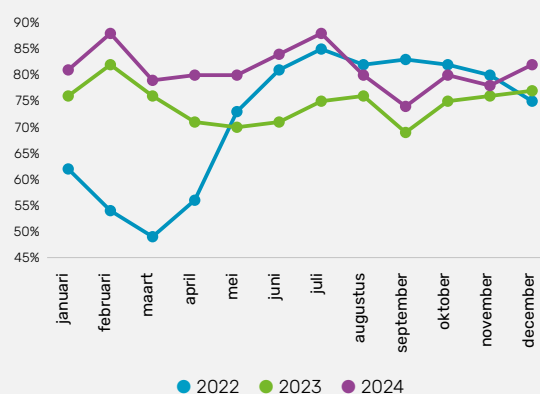
Gemiddelde maximale capaciteit van de gesloten centra



- De COVID-19-pandemie had een aanzienlijke impact op de **capaciteit van de gesloten centra** tussen 2019 en 2021, een periode waarin er een opmerkelijke daling werd vastgesteld. Sinds 2022 is die capaciteit evenwel progressief gestegen, maar die heeft niet de waarden van vóór de gezondheidscrisis bereikt.

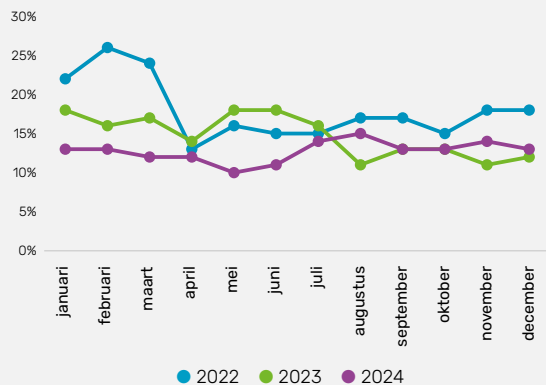
- Zo is de gemiddelde capaciteit gestegen van 282 plaatsen in 2021 naar 487 in 2024. Deze stijging valt hoofdzakelijk toe te schrijven aan de opheffing van de afstandsregels die tijdens de pandemie werden ingevoerd. Het is wel zo dat er tussen 2023 en 2024 een lichte daling met gemiddeld 23 plaatsen werd geregistreerd.

Evolutie van de maandelijkse bezettingsgraad van de gesloten centra in 2022, 2023 en 2024



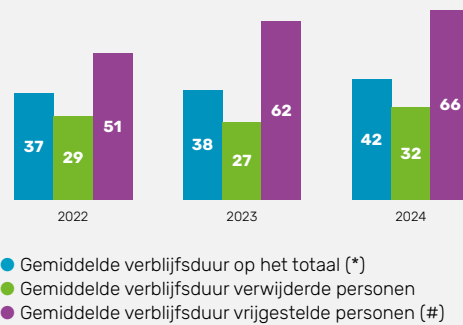
- Uit de analyse van de **bezettingsgraad** blijkt dat de jaren 2023 en 2024 gelijklopende curves kennen, met vergelijkbare fluctuaties, maar dat de bezettingsgraad in 2024 systematisch hoger blijft dan die van het jaar voordien. Volgens het activiteitenverslag van DVZ (2023, p. 90) werd het jaar 2023 gekenmerkt door personeelstekorten in meerdere essentiële sectoren, wat de mogelijkheden heeft beperkt om de beschikbare capaciteit in sommige centra volledig te benutten.
- De quarantainemaatregelen die begin 2022 nog van kracht waren hebben in de eerste vier maanden van dat jaar tot een lagere bezettingsgraad geleid. Die situatie kan worden verklaard door de stijging van de maximale capaciteit na de pandemie, zonder dat het gemiddelde aantal vastgehouden personen een evenredige evolutie kende.

Maandelijkse evolutie van het aandeel personen die van de gevangenis komen in de gesloten centra in 2022, 2023 en 2024



- Het **gemiddelde aandeel personen die van de gevangenis komen** in de gesloten centra, berekend op basis van de ratio tussen het gemiddelde dagelijkse aantal voormalige gedetineerden uit de gevangenis en het gemiddelde dagelijkse aantal van alle vastgehouden personen tijdens de maand in kwestie, kende een gestage daling, van 18,1% in 2022 tot 14,6% in 2023, en vervolgens tot 12,8% in 2024. De sterke vertegenwoordiging van personen die van de gevangenis komen tijdens de eerste maanden van 2022 wordt met name verklaard door de nog geldende quarantaineregels die het aantal nieuwe toelatingen en detenties hebben beperkt. Die specifieke context heeft automatisch geleid tot een oververtegenwoordiging van de voormalige gedetineerden uit de gevangenis in de gesloten centra.

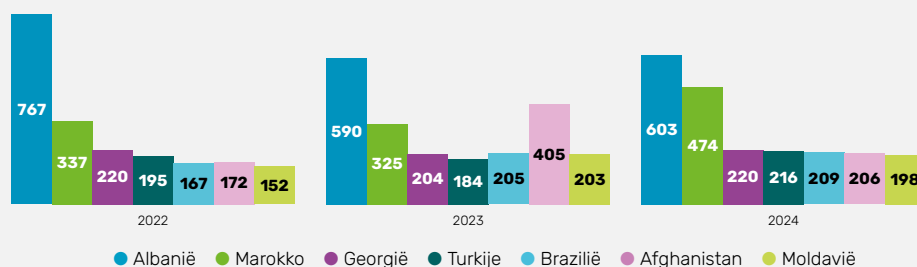
Evolutie van de gemiddelde duur van de administratieve detentie naar het type gevolg



- De **gemiddelde verblijfsduur** van de personen die in gesloten centra worden vastgehouden is globaal gestegen tussen 2022 en 2024, van 37 naar 42 dagen. Die trend geldt ook voor verwijderde personen, hoewel er bij hen een lichte daling werd geregistreerd in 2023, alsook voor de vrijgestelde personen. Het is duidelijk dat vrijgestelde personen er langer verblijven dan de verwijderde personen. Die vaststelling wordt gestaafd door de ratio tussen de twee categorieën, die 1,9 bedraagt in 2022 en stijgt tot 2,3 in 2023, om vervolgens opnieuw licht te dalen tot 2,1 in 2024. Met andere woorden, in de periode 2022-2024 verblijven de vrijgestelde personen gemiddeld twee keer zo lang in gesloten centra als diegenen die het voorwerp uitmaken van een verwijdering.

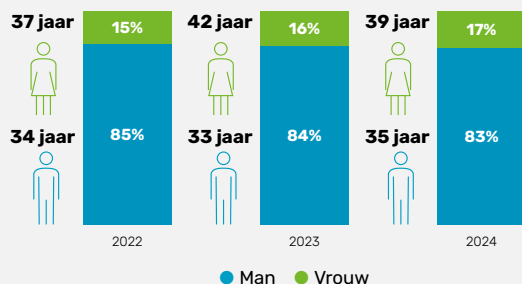
Profiel van de personen die in gesloten centra worden vastgehouden

Evolutie van het aantal vastgehouden personen naar nationaliteit



- In de periode 2022-2024 zijn Albanen en Marokkanen respectievelijk de eerste en de tweede nationaliteiten van de vastgehouden personen, al vertonen zij verschillende tendensen. De twee nationaliteiten kenden een daling tussen 2022 en 2023, maar Albanen zijn goed voor een lichte stijging met 2% in 2024, zonder dat zij opnieuw het niveau van 2022 bereiken. Marokkanen van hun kant laten een stijging met 46% optekenen in vergelijking met 2022. Die stijging kadert in de akkoorden die België en Marokko sloten met het oog op een versterkte samenwerking op verschillende vlakken, in het bijzonder dat van migratie.
- Tussen 2022 en 2024 bereikte het aantal Afghanen een piek van 405 vastgehouden personen in het jaar 2023 (8% van het totale aantal vastgehouden personen). Dat kan worden verklaard door de toename van de Dublin-detenties van Afghanen in de gesloten centra in hetzelfde jaar.
- De andere nationaliteiten kenden een relatieve stagnatie in diezelfde periode. Hun aandelen in verhouding tot het totaal zijn immers nauwelijks gewijzigd.
- Het is nuttig om eraan te herinneren dat Algerijnse en Roemeense onderdanen tot de meest vertegenwoordigde nationaliteiten in de gesloten centra behoorden in 2020 en in 2021, waarbij ze respectievelijk de 4e en 5e plaats en vervolgens de 3e en 4e plaats bekleedden. Die trend nam evenwel af tijdens de daaropvolgende jaren: in 2023 en in 2024 bleven Algerijnen op de 4e plek, om vervolgens te zakken naar de 9e plaats, terwijl Roemenen in 2023 de 11e plaats en in 2024 de 10e plaats bezetten.

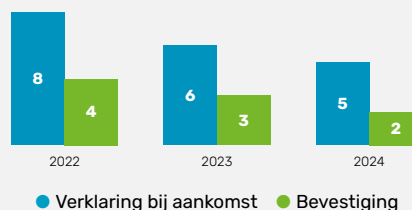
Verdeling en gemiddelde leeftijd van de in gesloten centra vastgehouden personen naar geslacht



- In 2024 vertegenwoordigden mannen 83% van de in gesloten centra vastgehouden personen, tegenover 17% vrouwen. De gemiddelde leeftijd van die mannen was 35 jaar, terwijl die van de vrouwen 39 jaar was. In vergelijking met 2022 is er een lichte stijging van het aandeel vrouwen op de vastgehouden personen, samen met een lichte vergrijzing, zowel bij de mannen als bij de vrouwen.

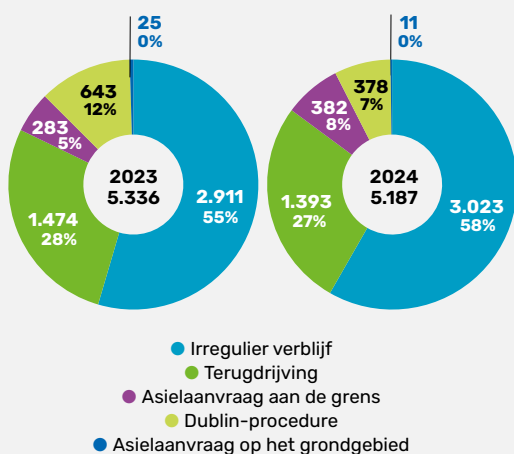
- Het is zo dat vrouwen alleen mogen worden vastgehouden in het gesloten centrum van Brugge, van Holsbeek (kleine structuur) en in Caricole, wat ook een verklaring vormt voor de percentagekloof tussen mannen en vrouwen: de opvangcapaciteit is veel hoger voor mannen.

Evolutie van het aantal personen dat verklaart NBMV te zijn in een gesloten centrum



- Het aantal personen dat verklaart NBMV te zijn is gestaag gedaald tussen 2022 en 2024. Het bevestigingspercentage van die verklaringen is eveneens gedaald, van 50% tot 40% in dezelfde periode.

Profiel van de personen die in gesloten centra worden vastgehouden naar type detentie (nieuwe inschrijvingen in gesloten centra)



In 2024 zat 58% van de in gesloten centra vastgehouden personen vast als gevolg van een irregulier verblijf, iets minder dan 1/3e als gevolg van een terugdrijving, 8% als gevolg van een asielaanvraag aan de grens en 7% als gevolg van een Dublin-procedure. Tot slot werden er 11 personen vastgehouden na een asielaanvraag op het grondgebied.

Tussen 2023 en 2024 was er:

- een lichte toename (4%) van het aantal personen dat werd vastgehouden omwille van een irregulier verblijf;
- een sterke daling (-41%) van het aantal personen dat werd vastgehouden in het kader van een Dublin-procedure;
- een toename van het aantal asielzoekers aan de grens (+35%);
- en een heel lichte daling (-6%) van het aantal personen dat werd vastgehouden na een terugdrijvingsbeslissing.

In 2022 is het schema bijna hetzelfde als dat van 2024, met het enige verschil dat er meer asielzoekers op het grondgebied zijn. Zij zijn goed voor ongeveer 6%.

Klachten

Klachten bij de Klachtencommissie

In 2024 werden er **16** klachten bij de Klachtencommissie ingediend (13 in 2022 en 18 in 2023):

- In 2 gevallen ging het om personen die werden vastgehouden in Vottem, 9 in Merksplas en 5 in het Centrum 127bis.
- De klachten handelden voornamelijk over de medische behandeling van de betrokkene (5), over het personeel van het centrum (2) en over het gebrek aan diensten voor kinderopvang (2).
- 3 van de geregistreeerde klachten hadden betrekking op Algerijnse onderdanen, 3 op Marokkanen, 3 op Albanezen en 2 op Turken.

- De andere nationaliteiten werden allemaal maar één keer vermeld: het gaat over Tunesië, Burundi, Brazilië, Irak en Guinee.
- Van deze 16 klachten werden er 8 ontvankelijk verklaard en 8 niet-ontvankelijk. 4 van de ontvankelijke klachten werden verworpen omdat er geen rechtmatig belang meer was om op te treden. 3 werden er door de Commissie ongegrond verklaard, 1 werd er geweigerd wegens een repatriëring.

Klachten bij de directeur van een gesloten centrum

Naast het systeem van klachten bij de Klachtencommissie kunnen de in gesloten centra vastgehouden personen sinds 2014 ook een klacht indienen bij of een brief richten aan de directeur.

In 2024 hebben de directeurs van de gesloten centra **618 klachten en brieven** geregistreerd, waaronder:

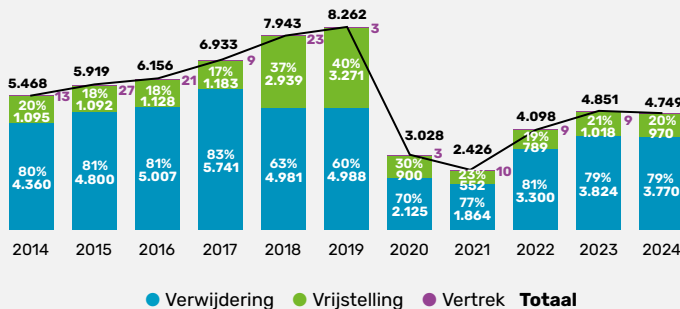
- 121 in het centrum van Vottem (71 in 2023 en 88 in 2022);
- 377 in het centrum 127bis (384 in 2023 en 289 in 2022);
- 19 in het centrum van Holsbeek (27 in 2023 en 17 in 2022);
- 91 in het centrum van Merksplas (141 in 2023 en 109 in 2022);
- 1 in het centrum van Brugge (6 in 2023 en 3 in 2022);
- 9 in het centrum Caricole (9 in 2023).

Die klachten en brieven hadden hoofdzakelijk betrekking op het regime van het centrum, op aanvragen voor een andere slaapzaal/kamer en op problemen met andere vastgehouden personen. Myria beschikt niet over informatie rond de opvolging van die klachten.

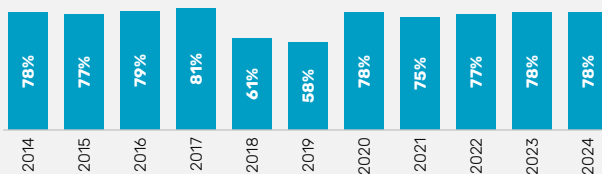
Bron: Klachtencommissie DVZ

Vertrekken vanuit de gesloten centra

Verdeling per type vertrek vanuit de gesloten centra



Percentage verwijderingen ten opzichte van de eerste vasthoudingen in gesloten centra



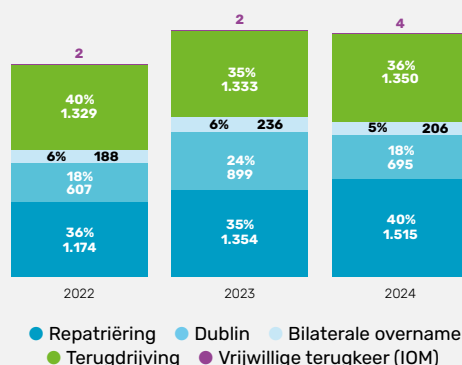
Het percentage verwijderingen ten opzichte van de eerste vasthoudingen in gesloten centra wordt berekend door het totale aantal effectieve verwijderingen uit gesloten centra in een bepaald jaar te delen door het aantal eerste vasthoudingen in datzelfde jaar.

Tijdens de jaren 2018 en 2019, die werden gekenmerkt door de detentie van een groot aantal transitmigranten in gesloten centra, lag het aandeel verwijderingen relatief laag: 63% in 2018 en 60% in 2019 tegenover veel hogere niveaus tussen 2014 en 2017 (tussen 80% en 83%). Daarnaast moet er worden benadrukt dat het totale aantal vertrekken vanuit de centra sterk is gedaald in 2020 en in 2021 als rechtstreeks gevolg van de COVID-19-pandemie. Achter die globale daling gaat er evenwel een omgekeerde evolutie schuil van het verwijderingspercentage dat is gestegen naar 70% in 2020 en vervolgens naar 77% in 2021. Dat percentage is blijven stijgen tot 79% in 2024.

Het percentage verwijderingen ten opzichte van de eerste vasthoudingen heeft een duidelijke stijging gekend, van 58% in 2019 naar 78% in 2020. In 2021 wordt er een lichte daling opgetekend, waarbij het percentage daalt tot 75%. Vanaf 2022 stabiliseert dat aandeel zich tot niveaus die vergelijkbaar zijn met die van vóór 2018. Daarbij moet er worden verduidelijkt dat de statistieken over de vertrekken vanuit de gesloten centra noch de transfers tussen de gesloten centra, noch de transfers naar andere structuren zoals penitentiaire inrichtingen, terugkerwoningen of andere gespecialiseerde instellingen (psychiatrie, Payoke, PAG-ASA, Sürya, ...) omvatten.

Bron: DVZ

Verdeling van de verwijderingen vanuit de gesloten centra per type verwijdering



Uit de analyse van de verdeling van de verwijderingen vanuit de gesloten centra tussen 2022 en 2024 komen er meerdere markante evoluties naar voren:

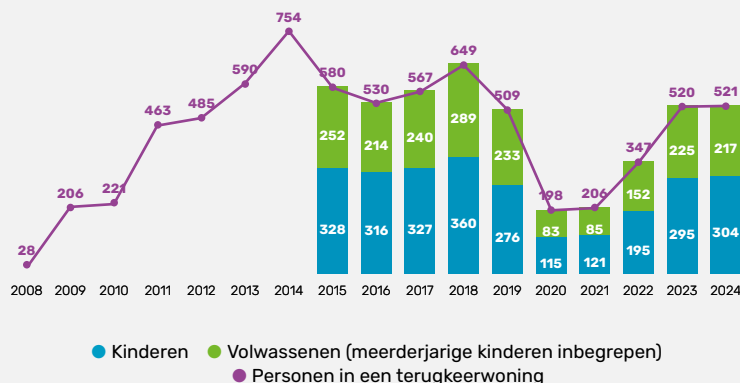
- Het aandeel repatriëringen is gestegen, van 36% in 2022 naar 40% in 2024.
- Dublin-overdrachten vertonen een significante stijging tot 24% in 2023, wat vermoedelijk verband houdt met het toenemende aantal Afghaanse onderdanen die het voorwerp uitmaken van dat type procedure.
- Het aandeel terugdrijvingen daalde daarentegen in diezelfde periode en ging van 40% in 2022 naar 36% in 2024. De vrijwillige terugkeer die de OIM organiseert blijft beperkt, met maar twee opgetekende gevallen in 2022 en 2023 en vier in 2024.

Bron: DVZ

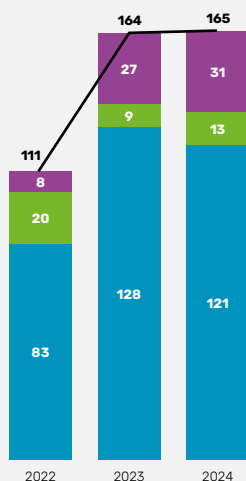
Terugkeerwoningen

De terugkeerwoningen vormen een minder dwingende alternatieve vorm van detentie voor gezinnen met een of meer minderjarige kinderen in irregulier verblijf die het voorwerp uitmaken van een verwijderingsbeslissing of een beslissing tot teruggrijping aan de grens. Deze gezinnen krijgen een detentietitel.

Aantal personen in terugkeerwoningen



Gezinnen die in een terugkeerwoning zijn ingetrokken per type procedure



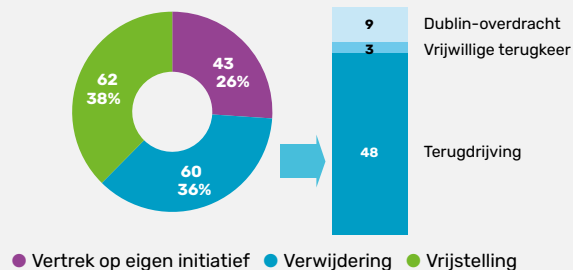
Totaal

● Dublin-procedure
● Irregulier verblijf
● Grensprocedure

In 2024:

- Werden er 165 gezinnen vastgehouden in terugkeerwoningen (164 in 2023 en 111 in 2022), goed voor 521 personen onder wie 304 kinderen en 217 volwassenen.
- De meesten onder hen (121) zaten daar na een procedure aan de grens (teruggrijping of asielaanvraag aan de grens), 13 naar aanleiding van een irregulier verblijf en 31 in het kader van een Dublin-procedure.
- Volgens DVZ is het aantal "Dublin"-gezinnen in 2024 toegenomen door de instroom vanuit het centrum van Zaventem.
- Verlieten er 165 gezinnen een terugkeerwoning (156 in 2023 en 103 in 2022). Daaronder:
 - Hebben er 43 de terugkeerwoningen op eigen initiatief verlaten vóór een terugkeer kon worden georganiseerd (43 in 2023 en 34 in 2022).
 - Werden er 62 vrijgesteld (48 in 2023 en 35 in 2022).
 - Werden er 60 verwijderd (65 in 2023 en 34 in 2022).

Gezinnen die in 2024 een terugkeerwoning hebben verlaten



ICAM-opvolging

Sinds 1 juni 2021 begeleidt de afdeling "Alternatieven voor detentie" (ATD) personen in irregulier verblijf door hun alternatieven voor detentie voor te stellen. ICAM-coaches ondersteunen hen in hun zoektocht naar een duurzaam toekomstperspectief, rekening houdend met hun juridische en administratieve situatie. Na de afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten nodigt een ICAM-coach de betrokkene uit op het ICAM-bureau in de buurt van zijn verblijfplaats.

In 2024 werden er in totaal 7.205 uitnodigingen verstuurd, waarvan 2.990 uitnodigingen aan personen die de politie op het Belgische grondgebied heeft onderschept.

In hetzelfde jaar hebben 2.403 verschillende personen deelgenomen aan een intakegesprek, terwijl 5.388 indi-

viduen werden uitgenodigd voor één of meerdere opvolgingsgesprekken of een uitnodiging hebben ontvangen naar aanleiding van een bezoek thuis. 539 van de 2.403 personen die aanwezig waren op het intakegesprek waren Marokkanen. Daarnaast waren er 313 Albanezen en 232 Kameroeners.

Volgens DVZ heeft de afdeling ICAM in 2024 607 personen aan een duurzaam toekomstperspectief geholpen. 326 van hen zijn teruggekeerd naar hun land van herkomst of een land waar zij een wettelijk verblijfsrecht genieten, terwijl 281 van hen een verblijfsrecht in België hebben gekregen. De coaching werd daarentegen stopgezet voor 4.792 personen wegens een gebrek aan medewerking en voor 513 anderen omdat ze niet langer op het gekende adres verbleven.

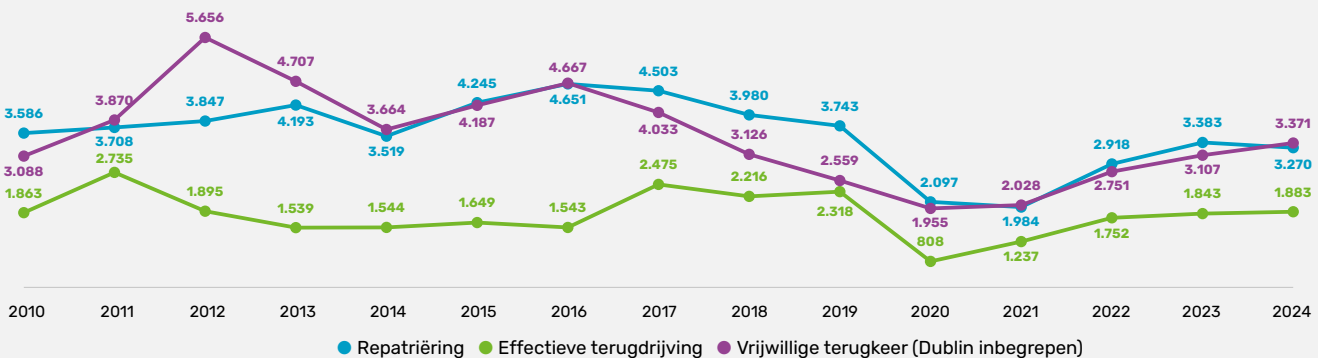
✈ Terugkeer en verwijderingen

Er bestaan verschillende soorten terugkeer:

Men heeft het over

- **terugdrijving**, wanneer iemand aan de grens de toegang wordt geweigerd;
- **vrijwillige terugkeer** of
- **repatriëringen**.

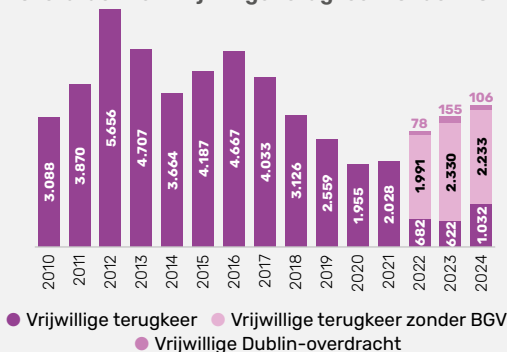
In tegenstelling tot een vrijwillige terugkeer gaat het bij terugdrijvingen en repatriëringen om **verwijderingen**.



Begeleide vrijwillige terugkeer

- Bij **begeleide vrijwillige terugkeer** betreft het vreemdelingen die beslissen om het grondgebied te verlaten na een terugkeerbesluit en die daarbij ondersteuning wensen te krijgen. Die ondersteuning bij de terugkeer omvat hulp bij het verkrijgen van de benodigde documenten voor de reis, de terugbetaling van de kosten, de betaling van het vliegtuigbiljet en soms ook steun bij de re-integratie in het terugkeerland.
- Sinds 2022 volgt DVZ een nieuwe methodologie om te voldoen aan de definitie van terugkeer in de terugkeerrichtlijn (2008/115/EG) en de Europese verordening betreffende statistieken (EG) 862/2007. Bijgevolg werd er een nieuwe categorie ingevoerd, "vertrek zonder BGV". De term "vrijwillige terugkeer zonder BGV" wordt hier gebruikt om die categorie aan te duiden. Die omvat:
 - personen die niet gekend zijn bij DVZ en die geen BGV hebben ontvangen;
 - personen die gekend zijn bij DVZ maar van wie het dossier geen informatie bevat over een bevel om het grondgebied te verlaten;
 - personen in wettig verblijf;
 - personen die het voorwerp uitmaakten van een terugkeerbesluit na hun terugkeer.

Vrijwillige terugkeer, vrijwillige Dublin-overdracht en vrijwillige terugkeer zonder BGV



- Aangezien vrijwillige terugkeer tegenwoordig alleen betrekking heeft op personen die het voorwerp hebben uitgemaakt van een terugkeerbesluit en teneinde een pertinente vergelijking met de cijfers van vóór 2022 mogelijk te maken, wordt er bij de analyse rekening gehouden met elk geval van vrijwillige terugkeer, vrijwillige terugkeer zonder BGV en vrijwillige Dublin-overdracht. Na een sterke daling tijdens de COVID-19-pandemie kende het aantal gevallen van terugkeer een gestage toename tot 3.371 in 2024, goed voor een toename met 66% ten opzichte van 2021 en met 8% ten opzichte van 2023.
- De verdeling van die terugkeer per type toont aan dat de meerderheid overeenstemt met een vrijwillige terugkeer zonder BGV. Hun aandeel bedraagt 72% in 2022, 75% in 2023 en 66% in 2024.

* Ter verduidelijking: de term "hulp" betekent de begeleiding van een vreemdeling die het grondgebied op eigen initiatief verlaat, met de steun van DVZ, Fedasil of de IOM.

Voornaamste nationaliteiten bij vrijwillige terugkeer met BGV (Fedasil-DVZ) 2022-2024

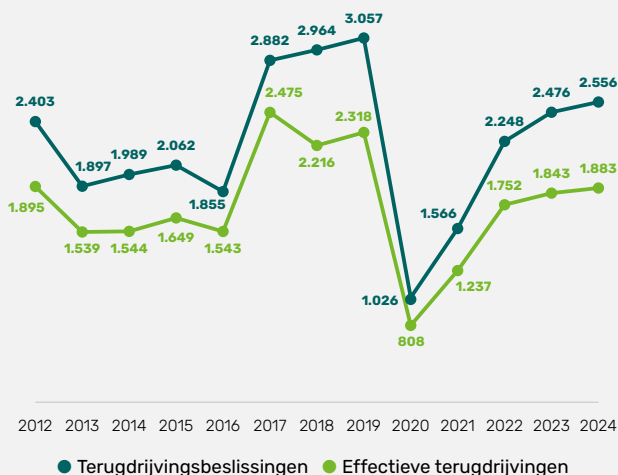
Nationaliteit	2022	2023	2024
Moldavië	131	102	273
Brazilië	54	50	86
Georgië	36	56	83
Turkije	7	12	66
Rusland	3	24	59
Colombia	23	19	44
El Salvador	89	47	35
Irak	17	19	32
Albanië	33	31	25
Wit-Rusland	35	27	20
Andere	254	235	309
Totaal	682	622	1.032

- In 2024 behoren Moldavische, Braziliaanse en Georgische onderdanen tot de voornaamste nationaliteiten die hebben geopteerd voor een vrijwillige terugkeer naar hun land van herkomst – via Fedasil en DVZ – naar aanleiding van een BGV.
- In vergelijking met 2022 hebben de meeste nationaliteiten een aanzienlijke toename gekend in 2024. De sterkste toenames werden opgetekend bij Turken en Russen, van wie de aantallen respectievelijk toenamen met een factor 9,4 en 19,7 tussen 2022 en 2024.
- Salvadoranen en Wit-Russen lieten daarentegen een tegengestelde trend optekenen, met een sterke daling van respectievelijk 61% en 43% in vergelijking met 2022.

Vrijwillige Dublin-overdracht

In 2024 maakten 106 personen het voorwerp uit van een vrijwillige Dublin-overdracht, 155 in 2023 en 78 in 2022. In 2024 waren de vijf voornaamste nationaliteiten bij de vrijwillige Dublin-overdrachten Moldaviërs (10%), Angolezen (9%), Congolezen (8%), Palestijnen (7%) en Turken (7%). In de periode 2022-2024 vertoonden Afghaanse onderdanen de meest opvallende evolutie: ze bekleedden de eerste plaats in 2022 met 12 gevallen van terugkeer, maar hun aantal is gedaald naar 6 in 2024. Dat is ook het geval voor Turkse onderdanen: zij waren afwezig in deze lijst in 2022 maar bereikten de top van het klassement in 2023 met 23 gevallen van vrijwillige terugkeer, om vervolgens terug te vallen tot 7 in 2024.

Terugdrijvingen



2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024

● Terugdrijvingsbeslissingen ● Effectieve terugdrijvingen

- Na een spectaculaire terugval van het aantal effectieve terugdrijvingen in 2020 – 3x minder door de sluiting van de grenzen en de vertraging van de internationale mobiliteit – zijn ze in 2021 opnieuw beginnen te stijgen. Die stijgende trend heeft zich doorgezet tot in 2024, toen er 1.883 terugdrijvingen werden opgetekend. Dat aantal ligt evenwel nog altijd lager dan de niveaus die vóór de pandemie werden waargenomen.
- In 2024 werden er 2.556 terugdrijvingsbeslissingen genomen, waarvan er 1.883 effectief werden uitgevoerd, goed voor een uitvoeringsgraad van 74 terugdrijvingen op 100 beslissingen.

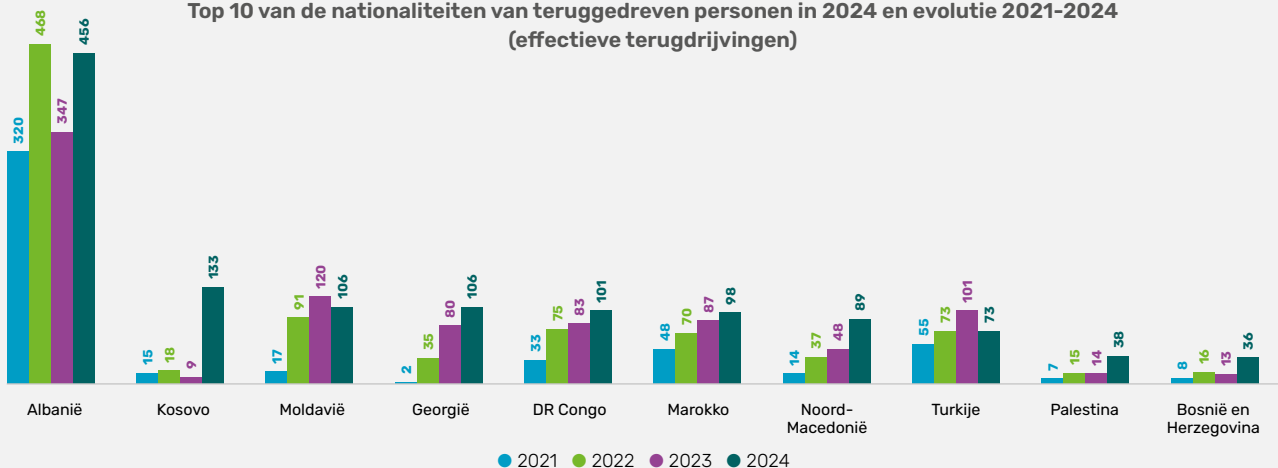
- Een **terugdrijvingsbeslissing** is een beslissing om de toegang tot het Belgische grondgebied te weigeren die aan een buitengrens wordt afgeleverd aan een vreemdeling omdat hij niet aan de voorwaarden voldoet voor toegang tot het grondgebied. Een vreemdeling kan zelfs worden teruggedreven wanneer hij in het bezit is van de vereiste reisdocumenten (bijvoorbeeld als hij zijn reismotief niet voldoende rechtvaardigt of als hij niet kan bewijzen dat hij over voldoende financiële middelen beschikt voor zijn verblijf).
- Een **effectieve terugdrijving** betekent dat een persoon effectief is teruggedreven, dat wil zeggen teruggestuurd naar het land van vertrek van het vliegtuig dat hem bracht. Sommige vreemdelingen aan wie een terugdrijvingsbeslissing werd afgegeven kunnen daarna toch de toestemming hebben gekregen om het grondgebied te betreden (de terugdrijvingsbeslissing wordt dan ingetrokken). Dat is bijvoorbeeld het geval bij de personen die aan de grens een verzoek tot internationale bescherming indienen en aan wie dat wordt toegestaan.

- Dat is de laagste ratio die werd vastgesteld in de periode 2012-2024. Over die hele periode bedraagt het gemiddelde percentage 79%, met een piek in 2017, een jaar waarin er 86 terugdrijvingen op 100 beslissingen werden uitgevoerd.

Albanezen, Kosovaren, Moldaviërs en Georgiërs: de meest teruggedreven nationaliteiten in 2024

- In 2024 blijven **Albanese** onderdanen met stip de meest vertegenwoordigde nationaliteit bij de teruggedreven personen, met 24% van het totale aantal effectieve terugdrijvingen, een percentage dat relatief stabiel blijft ten opzichte van de jaren voordien.
- Hoewel die vóór 2024 verwaarloosbaar waren, hebben de effectieve terugdrijvingen van **Kosovaarse** onderdanen een spectaculaire toename gekend, waarbij hun aantal quasi met een factor negen is toegenomen tussen 2021 en 2024. Door die toename bekleden ze de tweede plaats van de teruggedreven nationaliteiten in 2024, met een aandeel van 7% van alle effectieve terugdrijvingen.
- Moldaviërs** en **Georgiërs** bezetten samen de derde plaats van de teruggedreven nationaliteiten en vertegenwoordigen elk 6% van de effectieve terugdrijvingen. Hoewel de beide nationaliteiten in vergelijking met 2021 een forse toename kennen, steken Georgiërs de Moldaviërs niet voorbij wat het totale aantal terugdrijvingen betreft.

Top 10 van de nationaliteiten van teruggedreven personen in 2024 en evolutie 2021-2024 (effectieve terugdrijvingen)



Aandachtspunten

- Amerikaanse** en **Britse** onderdanen bekleedden respectievelijk de 2e en de 3e plaats in het klassement van de effectieve terugdrijvingen per nationaliteit in 2021, met aandelen van respectievelijk 8% en 7%. In 2024 kenden ze evenwel een sterke daling en tegenwoordig vertegenwoordigen ze elk nog maar 1%.
- Bij **Colombianen**, die de 3e plaats bekleedden in 2023 met een aandeel van 6% van alle effectieve terugdrijvingen, is het aantal terugdrijvingen gedaald van 113 in 2023 naar 18 in 2024 (-84%).
- Het klassement van de terugdrijvingsbeslissingen per nationaliteit stemt niet noodzakelijk overeen met het klassement van de effectieve terugdrijvingen per nationaliteit. De onderstaande tabel illustreert die vaststelling:

Terugdrijvingsbeslissingen in 2024

Rang	Nationaliteit
1	Albanië
2	Palestina
3	Turkije
4	Kosovo
5	DR Congo
6	Marokko
7	Moldavië
8	Georgië
9	Noord-Macedonië
10	Syrië

Effectieve terugdrijvingen in 2024

Rang	Nationaliteit
1	Albanië
2	Kosovo
3	Moldavië/Georgië
4	DR Congo
5	Marokko
6	Noord-Macedonië
7	Turkije
8	Palestina
9	Bosnië en Herzegovina
10	Kameroen

Repatriëringen

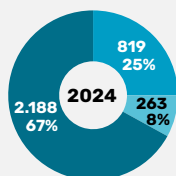
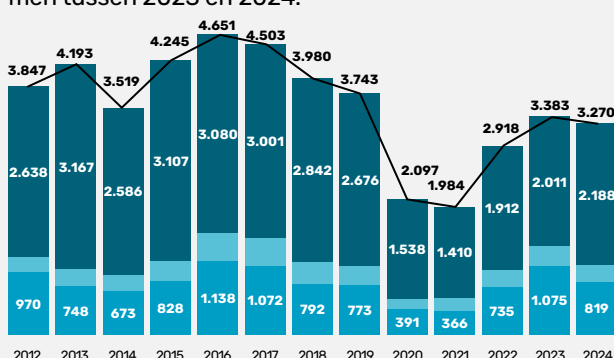
Een repatriëring is een verwijdering naar:

- het **land van herkomst**;
- een andere lidstaat van de EU die verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming (**Dublin-overdracht**);

- een ander EU-land dat ermee instemt om de persoon terug te nemen, bijvoorbeeld op basis van het feit dat de persoon er een verblijfsrecht heeft (of heeft gehad), maar dat niet zijn land van herkomst is (**bilaterale overname**).

In 2024 werden er vanuit België 3.270 repatriëringen uitgevoerd, waaronder 2.188 naar het land van herkomst (67%), 819 Dublin-overdrachten (25%) en 263 bilaterale overnames (8%).

Na een bijzonder sterke daling tussen 2019 en 2021 door de COVID-19-pandemie hebben de repatriëringen een aanzienlijke toename met 65% gekend tussen 2021 en 2024. Toch werd er een lichte daling met 3% waargenomen tussen 2023 en 2024.



Totaal aantal repatriëringen

- Land van herkomst
- Bilaterale overname
- Dublin-overdracht

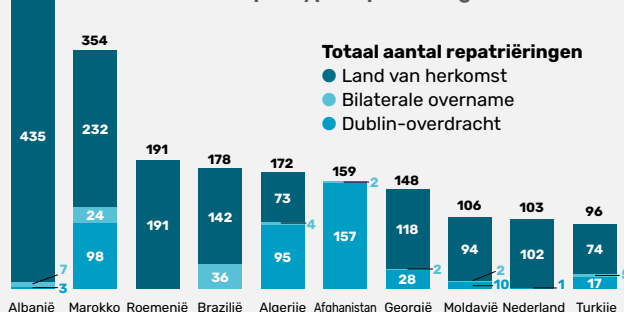
Iets minder dan een derde van de Dublin-overdrachten gaat naar Duitsland



- Duitsland (239 Dublin-overdrachten, 29%), Nederland (144, 18%) en Frankrijk (142, 17%) zijn de drie voornaamste landen van bestemming voor Dublin-overdrachten in 2024. Daarna volgen Kroatië (92, 11%) en Oostenrijk (48, 6%).
- De voornaamste via Dublin-overdrachten gerepatriëerde nationaliteiten in 2024 zijn **Afghanen** (157 Dublin-overdrachten, 19%) en **Marokkanen** (98, 12%) gevolgd door Algerijnen (95, 12%), Eritreeërs (47, 6%) en Syriërs (38, 5%).
- Tussen 2021 en 2024 doen er zich heel opvallende evoluties voor. De Dublin-overdrachten van Russen en Syriërs zijn gestegen van respectievelijk 1 en 3 in 2021 naar 21 en 38 in 2024. Ook overdrachten van Afghanen hebben een sterke toename gekend (8 in 2021 en 157 in 2024).

In 2024 vertegenwoordigden Albanezen 14% van de repatriëringen en vormden zij zo de voornaamste nationaliteit. Ze worden gevolgd door Marokkanen (11%) en Roemenen (6%). Die laatsten werden hoofdzakelijk naar hun land van herkomst gerepatriëerd. Afghanen, die goed zijn voor 5% van de repatriëringen, maakten voornamelijk het voorwerp uit van Dublin-overdrachten.

Voornaamste gerepatriëerde nationaliteiten in 2024 per type repatriëring



Sterke daling van de repatriëringen van Oekraïners en terugval van Fransen in het klassement tussen 2021 en 2024

Hoewel de repatriëring van Fransen toegenomen is tussen 2021 (74) en 2024 (91) (6e plaats in 2021), staan ze niet langer in de top tien van de nationaliteiten die daarmee het meest te maken krijgen in 2024. De repatriëringen van Oekraïners zijn daarentegen sterk afgenomen, van 72 in 2021 tot amper 6 in 2024. Die daling valt hoofdzakelijk toe te schrijven aan de toekenning van tijdelijke bescherming aan die nationaliteit.

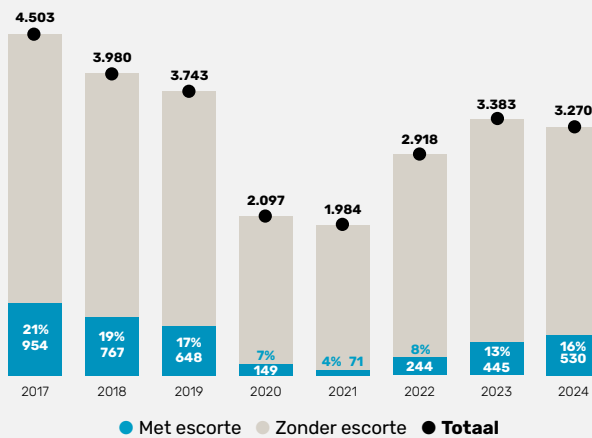
Portugal, Spanje en Italië, de voornaamste bestemmingen voor bilaterale overnames



59 van de 263 bilaterale overnames in 2024 gingen naar Portugal (22%), 51 naar Spanje (19%), 45 naar Italië (17%), 28 naar Frankrijk (11%) en 22 naar Duitsland (8%).

- De voornaamste nationaliteiten zijn **Brazilianen** (14%, 36 overnames), **Marokkanen** (9%, 24) en **Pakistaniërs** (6%, 16).
- In vergelijking met 2021 zijn de bilaterale overnames van Indiërs gehalveerd, terwijl die van Nigerianen gestegen zijn van 3 in 2021 naar 11 in 2024.

Hervatting van repatriëringen onder politie-escorte

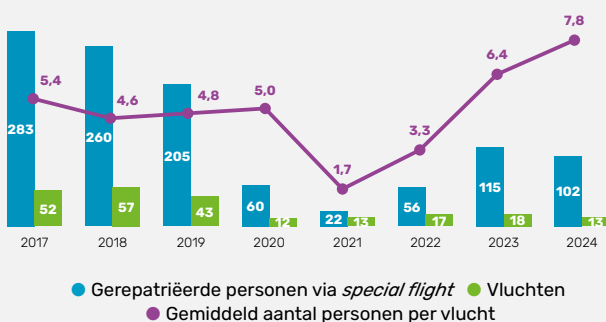


- Na een sterke daling in 2021 en in 2022, die hoofdzakelijk te wijten valt aan de moeilijkheden om verwijderingen met escorte te organiseren door gezondheidsmaatregelen als gevolg van de COVID-19-pandemie (PCR-test, quarantaine, ...) werd er een progressieve toename ingezet sinds 2022. Die stijgende trend zette zich door, om in 2024 een percentage te bereiken van **16%**, goed voor 530 repatriëringen onder politie-escorte op een totaal van 3.270. Dat niveau benadert de cijfers die vóór de gezondheidscrisis werden opgetekend.
- Repatriëringen lukken niet altijd, wegens het verzet van de betrokken personen. In 2024 mislukten 484 (416 in 2023 en 427 in 2022) pogingen tot repatriëring, waarvan 90% zonder escorte. 22% van de in 2024 afgebroken repatriëringen had Marokko als bestemming.

Special flights



- In 2024 werden 102 van de 530 met escorte gerepatriëerde personen via **13 special flights** gerepatriëerd. Na een opvallende daling in de jaren van de COVID-19-pandemie is het aantal personen dat per *special flight* werd verwijderd voortdurend gestegen, zonder dat het aantal vluchten diezelfde trend volgde. Daardoor steeg het gemiddelde aantal per *special flight* gerepatriëerde personen aanzienlijk van 1,7 in 2021 tot 7,8 in 2024.

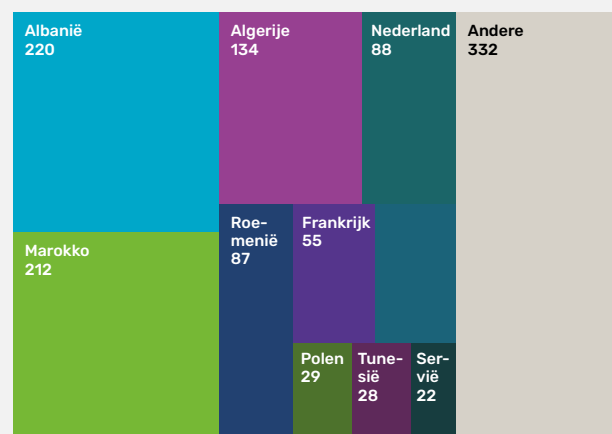


39% gedetineerden in de gevangenis



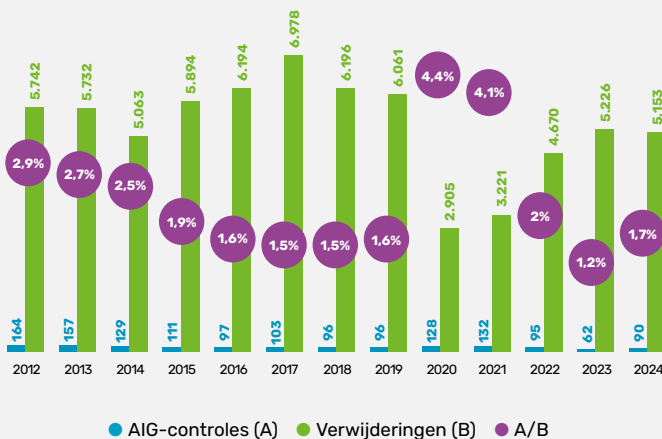
- In 2024 hadden 1.261 van de 3.270 repatriëringen betrekking op gedetineerden in gevangenissen, dat is **39% van het totale aantal repatriëringen**.
- Repatriëringen van gedetineerden uit de gevangenis werden eveneens getroffen door de pandemie, zij het in mindere mate dan de andere types repatriëringen. Sinds 2022 is hun aandeel gedaald om vervolgens in 2024 een relatief stabiel peil te bereiken dat aansluit bij dat van vóór de gezondheidscrisis: vier op de tien repatriëringen hadden betrekking op een gedetineerde uit de gevangenis.
- De voornaamste nationaliteiten van uit de gevangenis gerepatriëerde gedetineerden zijn Albanezen (17%) en Marokkanen (17%), gevolgd door Algerijnen (11%), Nederlanders (7%) en Roemenen (7%). Tussen 2022 en 2024 bestaat de top 5 uit diezelfde nationaliteiten, met enkele wijzigingen van rang.
- In 2024 werd 33% van de gedetineerden in de gevangenis gerepatriëerd vanuit een gesloten centrum, terwijl 67% rechtstreeks vanuit de gevangenis werd gerepatriëerd. In 2023 waren dat er respectievelijk 39% en 61%, en in 2022 37% en 63%.

Voornaamste nationaliteiten van gerepatriëerde gedetineerden in 2024



Controles op verwijderingen door de AIG

Controles door de AIG en aantal verwijderingen
(repatriëringen + terugdrijvingen)



Opmerking: Verwijderingen hebben betrekking op het aantal effectief verwijderde personen (repatriëringen + terugdrijvingen), terwijl controles betrekking hebben op het aantal door de AIG uitgevoerde controles en niet op het aantal personen waarop die controles betrekking hebben.

- Het aantal AIG-controles is afgenomen, van 132 in 2021 tot 62 in 2023 (of -53% ten opzichte van 2021) en tot 90 in 2024. Dat zijn nog altijd minder controles dan vóór de COVID-19-pandemie en zeker in vergelijking met de periode vóór 2018.
- Tegelijk zijn de verwijderingen (waaronder de terugdrijvingen en repatriëringen vallen) tussen 2021 en 2024 toegenomen met 60%.
- Als gevolg daarvan zijn er in 2022, 2023 en 2024 minder controles ten opzichte van de verwijderingen (respectievelijk 2%, 1,2% en 1,7%) dan in de jaren van de gezondheidscrisis, met waarden van 4,4% in 2020 en 4,1% in 2021.
- De grote meerderheid van de in 2024 uitgevoerde controles (89) had betrekking op de luchtvaartpolitie van Zaventem. In 2024 werd er geen enkele controle uitgevoerd door de luchtvaartpolitie van Gosselies, maar werd er één controle uitgevoerd door de spoorwegpolitie.
- Van de 90 door de AIG uitgevoerde controles waren er 81 op een lijnvlucht tot aan het inschepen, 3 op een lijnvlucht tot op de plaats van bestemming, 5 op een beveiligde vlucht tot op de plaats van bestemming en 1 op een Eurostar-trein.

- De **Algemene Inspectie van de Federale Politie en van de Lokale Politie** (AIG) is belast met het toezicht op de gedwongen verwijderingen. Op basis van een risicoanalyse van elke verwijderingspoging (gepland met of zonder politie-escorte) beslist zij al dan niet om de verwijderingsprocedure van een persoon volledig (tot aan de bestemming) of gedeeltelijk (tot aan het inschepen) te controleren. De controle kan plaatsvinden tijdens een verwijdering op een lijnvlucht (commerciële vlucht) of met een *special flight* (militaire vlucht waarbij er meerdere personen worden verwijderd).
- In principe heeft de controle betrekking op de poging tot verwijdering van één persoon, maar het kan ook om meerdere personen gaan als zij via dezelfde vlucht worden verwijderd.

- De verwijderingspogingen waren in 17 van de door de AIG onderzochte gevallen mislukt.
- De 90 controles hadden betrekking op de pogingen tot verwijdering van 173 personen, onder wie:
 - 61 derdelanders die zonder escorte werden gerepatriëerd (**DEPU's**), waarbij 60 controles een lijnvlucht betroffen tot aan het inschepen en 1 controle tot het instappen in de trein.
 - 112 personen die met escorte werden gerepatriëerd (**DEPA's**), van wie er 38 het voorwerp hebben uitgemaakt van een controle tot het inschepen op een lijnvlucht, 13 tot aan de bestemming en 61 tot aan de bestemming op een beveiligde vlucht.

In 2024 had 65% van de AIG-controles betrekking op personen die met escorte werden gerepatriëerd. Dat niveau komt in de buurt van dat vóór de COVID-19-pandemie, toen de meeste controles al betrekking hadden op dat type verwijdering, in tegenstelling tot de jaren van de gezondheidscrisis.

In haar jaarverslag 2024 wijst de AIG erop dat het wettelijke kader van de controles op de gedwongen terugkeer is geëvolueerd (wet van 18 april 2024). De impact daarvan op de controle-activiteiten van de AIG zal in 2025 worden geëvalueerd.